

Bruksela, 16 listopada 2020 r.
(OR. en)

13026/20

BETREG 27

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 12683/1/20 REV 1

Dotyczy: Konkluzje Rady w sprawie piaskownic regulacyjnych i klauzul eksperymentalnych jako narzędzi służących tworzeniu odpornych ram prawnych sprzyjających innowacjom, dostosowanych do przyszłych wymogów i będących odpowiedzią na krytyczne wyzwania ery cyfrowej

---

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie piaskownic regulacyjnych i klauzul eksperymentalnych jako narzędzi służących tworzeniu odpornych ram prawnych sprzyjających innowacjom, dostosowanych do przyszłych wymogów i będących odpowiedzią na krytyczne wyzwania ery cyfrowej; konkluzje zostały przyjęte w procedurze pisemnej 16 listopada 2020 r.

Konkluzje Rady w sprawie piaskownic regulacyjnych i klauzul eksperymentalnych jako narzędzi służących tworzeniu odpornych ram prawnych sprzyjających innowacjom, dostosowanych do przyszłych wymogów i będących odpowiedzią na krytyczne wyzwania ery cyfrowej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ:

1. PRZYWOŁUJE swoje konkluzje z lutego 2020 r.¹, w których ZWRÓCIŁA UWAGĘ NA to, że lepsze stanowienie prawa jest jednym z kluczowych czynników napędzających zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, wspiera konkurencyjność, innowacje, cyfryzację i tworzenie miejsc pracy, zwiększa przejrzystość i zapewnia wsparcie publiczne dla prawodawstwa UE; i POTWIERDZIŁA, że należy zapewnić, aby regulacje unijne były przejrzyste i proste oraz aby koszt ich wprowadzenia był jak najniższy, zawsze przy uwzględnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów, pracowników, zdrowia, klimatu i środowiska. PONOWNIE DEKLARUJE, że zależy jej na propagowaniu najskuteczniejszych instrumentów regulacyjnych, takich jak harmonizacja i wzajemne uznawanie².
2. PODKREŚLA, że jeżeli UE ma wyjść silniejsza z kryzysu związanego z COVID-19, który poważnie wpływa na większość przedsiębiorstw w UE – w szczególności na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), w tym mikroprzedsiębiorstwa i start-upy – i w wielu przypadkach zagraża ich istnieniu, ramy prawne UE muszą być jak najbardziej konkurencyjne, wydajne, skuteczne, spójne, przewidywalne, sprzyjające innowacjom, dostosowane do przyszłych wymogów, zrównoważone i odporne. Muszą być oparte na dowodach oraz chronić i wspierać zarówno obywateli, jak i przedsiębiorstwa w kontekście celu, jakim jest w pełni funkcjonujący jednolity rynek UE, przy czym nie powinny nakładać nowych zbędnych obciążeń, lecz redukować te, które już istnieją.

---

¹ 6232/20.

² Porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie lepszego stanowienia prawa, pkt 47.

3. PRZYWOŁUJE zasady pomocniczości i proporcjonalności oraz zasadę ostrożności, a także swoje konkluzje z maja 2016 r.³, w których: **PODKREŚLIŁA**, że przy planowaniu, opracowywaniu lub aktualizowaniu unijnej polityki lub środków regulacyjnych powinna być stosowana „zasada innowacyjności”, która zakłada, że w procesie opracowywania i przeglądu regulacji we wszystkich dziedzinach polityki uwzględniany jest wpływ tych regulacji na badania naukowe i innowacje; **ZAAPELOWAŁA** do Komisji i państw członkowskich, by włączyły perspektywę przepisów sprzyjających innowacjom i dostosowanych do przyszłych wymogów do swoich dyskusji na temat obowiązujących regulacji w ramach REFIT; oraz **ZAAPELOWAŁA** do Komisji i państw członkowskich o analizę i wymianę najlepszych praktyk w zakresie sposobów lepszego dostosowywania regulacji do przyszłych wymogów i wspomagania badań naukowych i innowacji, w tym możliwości eksperymentowania i wprowadzania elastyczności. PRZYWOŁUJE wymianę najlepszych praktyk zorganizowaną w 2017 r. przez prezydencję maltańską w Radzie, która to wymiana ujawniła, że liczne państwa członkowskie w procesach kształtowania polityki już uwzględniają eksperymentowanie i inne narzędzia związane z innowacjami⁴.
4. **ZAZNACZA**, że elastyczność i eksperymentowanie mogą być ważnymi aspektami sprawnych, sprzyjających innowacjom, dostosowanych do przyszłych wymogów, opartych na dowodach i odpornych ram prawnych, które zwiększą konkurencyjność, wzrost, zrównoważoność, uczenie się działań regulacyjnych, a także suwerenność technologiczną Europy oraz jej wiodącą rolę w zakresie technologii, i które pomogą radzić sobie z wstrząsami systemowymi oraz z krytycznymi i długofalowymi wyzwaniami w przyszłości.
5. **ODNOTOWUJE**, że piaskownice regulacyjne są coraz szerzej wykorzystywane w wielu sektorach, np. w sektorze finansowym, sektorze zdrowotnym, sektorze usług prawnych, lotnictwie, transporcie i logistyce oraz energetyce i często wiąże się to z zastosowaniem nowych i dopiero pojawiających się technologii, takich jak sztuczna inteligencja (AI) i technologia blockchain / technologie rozproszonego rejestru, lub z innowacyjnym wykorzystaniem istniejących technologii⁵.

---

³ 9580/16.

⁴ WK 6474/2017.

⁵ Attrey A., Leshner M. i Lomax C. „The role of sandboxes in promoting flexibility and innovation in the digital age”, Going Digital Toolkit Policy Note 2, 2020.

6. ODNOTOWUJE przygotowaną przez Komisję w 2019 r. analizę „Study supporting the interim evaluation of the innovation principle”, w której zwrócono uwagę na potrzebę zwiększenia proinnowacyjności UE poprzez ulepszenie podejścia Komisji do opracowywania eksperymentalnych regulacji, w tym piaskownic regulacyjnych⁶. ODNOTOWUJE, że również w swoim sprawozdaniu na temat osiągnięć naukowych, badawczych i innowacyjnych z 2020 r. Komisja stwierdziła, iż w związku z przyspieszeniem rozwoju technologicznego konieczne jest przyjmowanie mniej tradycyjnych podejść do regulacji i polityk, np. stosowanie piaskownic regulacyjnych⁷.
7. DOSTRZEGA, że w komunikacie „Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy” Komisja zapowiedziała, że będzie zachęcać państwa członkowskie do opracowywania wniosków w sprawie piaskownic regulacyjnych poprzez uruchomienie projektu pilotażowego⁸. ODNOTOWUJE, że Komisja we współpracy z europejskim partnerstwem na rzecz blockchain planuje uruchomienie w latach 2021–2022 ogólnoeuropejskiej piaskownicy regulacyjnej w zakresie blockchain. ODNOTOWUJE, że działająca w ramach Komisji Dyrekcja Generalna ds. Wspierania Reform Strukturalnych wraz z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju wspierają piaskownice regulacyjne w Grecji, Estonii i Polsce⁹.
8. UZNAJE piaskownice regulacyjne za konkretne ramy zapewniające ustrukturyzowane warunki do eksperymentowania i tym samym umożliwiające, w stosownych przypadkach, testowanie innowacyjnych technologii, produktów, usług lub podejść (obecnie zwłaszcza w kontekście cyfryzacji) w rzeczywistym środowisku przez określony czas i w wyznaczonej części sektora lub obszaru, pod nadzorem regulacyjnym gwarantującym odpowiednie zabezpieczenia¹⁰.

---

⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/study-supporting-interim-evaluation-innovation-principle_en.

⁷ https://ec.europa.eu/info/publications/science-research-and-innovation-performance-eu-2020_en.

⁸ 6783/20 (COM (2020)103).

⁹ Parenti R., „Regulatory Sandboxes and Innovation Hubs for FinTech”, analiza dla Komisji Gospodarczej i Monetarnej, Departament Tematyczny ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, Parlament Europejski, Luksemburg, 2020.

¹⁰ Komisja Europejska, Narzędzie nr 21: Badania i innowacje, Narzędzia lepszego stanowienia prawa; Komisja Europejska; 6783/20 (COM (2020)103).

9. UWAŻA klauzule eksperymentalne za przepisy prawne, które umożliwiają organom odpowiedzialnym za wdrażanie i egzekwowanie ustawodawstwa zachowanie w poszczególnych przypadkach pewnego stopnia elastyczności w odniesieniu do testowania innowacyjnych technologii, produktów, usług lub podejść¹¹. ODNOTOWUJE, że klauzule eksperymentalne są często podstawą prawną piaskownic regulacyjnych i są już stosowane w prawodawstwie UE i w ramach prawnych wielu państw członkowskich.
10. ZAZNACZA, że piaskownice regulacyjne mogą być okazją do usprawnienia procesu regulowania w drodze proaktywnego uczenia się działań regulacyjnych, umożliwiania organom regulacyjnym zdobywania szerszej wiedzy na temat regulowania oraz znajdowania najlepszych metod regulowania innowacji w oparciu o rzeczywiste dowody, zwłaszcza na bardzo wczesnym etapie, co może mieć szczególne znaczenie w obliczu dużej niepewności i krytycznych wyzwań, a także podczas opracowywania nowych polityk.
11. PODKREŚLA, że piaskownice regulacyjne mogą oferować istotne możliwości zwłaszcza innowacyjne i wzrostowe wszelkim przedsiębiorstwom, przede wszystkim MŚP, w tym mikroprzedsiębiorstwom i start-upom, w przemyśle, usługach i innych sektorach.
12. PODKREŚLA, że piaskownice regulacyjne i klauzule eksperymentalne zawsze muszą funkcjonować z poszanowaniem zasad pomocniczości i proporcjonalności, a także zasady ostrożności, i powinny sprzyjać stosowaniu tych zasad. Konieczne jest stałe zapewnianie wysokiego poziomu ochrony m.in. obywateli, konsumentów, pracowników, zdrowia, klimatu i środowiska, a także pewności prawa, stabilności finansowej, równych warunków działania i uczciwej konkurencji; należy przy tym respektować istniejące poziomy ochrony.
13. W odniesieniu do klauzul eksperymentalnych:
  - a) ZACHĘCA Komisję do dalszego brania pod uwagę stosowania w poszczególnych przypadkach klauzul eksperymentalnych podczas redagowania aktów prawnych oraz dokonywania ich przeglądów, a także do ewaluacji stosowania tych klauzul w ocenach ex post i ocenach adekwatności;

---

¹¹ Komisja Europejska, Narzędzie nr 21: Badania i innowacje, Narzędzia lepszego stanowienia prawa, pkt 1 dotyczący klauzul eksperymentalnych, s. 151.

- b) ZAZNACZA, że klauzule eksperymentalne mogą być ważne w niektórych wnioskach ustawodawczych, które są właśnie omawiane lub których przyjęcie jest planowane w niedalekiej przyszłości;
  - c) WSPIERA Radę ds. Kontroli Regulacyjnej w dalszym kontrolowaniu, czy należy uwzględnić wpływ regulacji na innowacje, co może obejmować m.in. stosowanie klauzul eksperymentalnych podczas analizy oceny skutków, ewaluacji i ocen adekwatności;
  - d) PODKREŚLA, że zamierza w trakcie omawiania wniosków ustawodawczych oceniać możliwość włączania klauzul eksperymentalnych;
  - e) APELUJE do Komisji, aby sporządziła przegląd głównych klauzul eksperymentalnych już istniejących w prawie UE;
  - f) APELUJE do Komisji, aby wskazała obszary polityki i regulacje, w których dodatkowe klauzule eksperymentalne mogłyby pomóc propagować innowacje i usprawnić proces regulowania; ZACHĘCA Komisję do konsultowania się w tym względzie z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, np. za pośrednictwem platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości lub w drodze ukierunkowanych konsultacji.
14. W odniesieniu do piaskownic regulacyjnych: APELUJE do Komisji, aby zorganizowała – we współpracy z państwami członkowskimi – wymianę informacji i dobrych praktyk dotyczących piaskownic regulacyjnych, w której udział wezmą państwa członkowskie i ona sama, w celu:
- a) dokonania przeglądu aktualnej sytuacji w zakresie korzystania z piaskownic regulacyjnych w UE;
  - b) zebrania doświadczeń związanych z podstawą prawną, wdrażaniem i oceną piaskownic regulacyjnych;
  - c) przeanalizowania, jak doświadczenia ze stosowania piaskownic regulacyjnych na szczeblu krajowym mogą zostać wykorzystane w kształtowaniu polityki opartej na dowodach na szczeblu UE.

15. APELUJE do Komisji, aby w pierwszej połowie 2021 r. przedstawiła sprawozdanie z postępów w zakresie wymiany informacji i dobrych praktyk dotyczących piaskownic regulacyjnych, a także z przeglądu obowiązujących klauzul eksperymentalnych w prawie UE, dzięki czemu Grupa Robocza ds. Lepszego Stanowienia Prawa będzie mogła omówić to sprawozdanie za prezydencji portugalskiej w Radzie; a także aby w drugiej połowie 2021 r. przedstawiła końcowe wyniki oraz analizę wraz z zaleceniami praktycznymi dotyczące możliwego wykorzystywania piaskownic regulacyjnych i klauzul eksperymentalnych w przyszłości, dzięki czemu Grupa Robocza ds. Lepszego Stanowienia Prawa będzie mogła je omówić i podjąć stosowne działania za prezydencji słoweńskiej w Radzie.
-